

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 16. aprīlī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 2005/29/EK — Negodīga komercprakse — Telekomunikāciju uzņēmuma sniegta maldinoša informācija vienam no tā klientiem, kas pēdējam minētajam rada papildu izmaksas — “Maldinošas komercprakses” kvalifikācija

Lieta C-388/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kúria* (Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 14. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 8. jūlijā, tiesvedībā, kuru uzsākusi

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság,

piedaloties

UPC Magyarország Kft.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits, M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

nemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 11. septembra tiesas sēdi,

nemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *UPC Magyarország Kft* vārdā – A. Simon, *ügyvéd*,

— Ungārijas valdības vārdā – M. Fehér un K. Szíjjártó, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – M. van Beek un A. Tokár, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2014. gada 23. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – ungāru.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (Negodīgas komercprakses direktīva) (OV L 149, 22. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság* (Ungārijas Patērētāju tiesību aizsardzības iestāde) un *UPC Magyarország Kft* (turpmāk tekstā – “UPC”) par nepatiesu informāciju, ko UPC bija sniedzis kādam no klientiem un kas pēdējam minētajam radīja papildu izmaksas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Negodīgas komercprakses direktīvas preambulas 5.–9., 11.–14., 18. un 22. apsvērumā ir noteikts:

“(5) [...]šķēršļ[i] preču un pakalpojumu brīvai pārrobežu aprītei vai brīvībai veikt uzņēmējdarbību [...] būtu jālikvidē. Šos šķēršļus var likvidēt, tikai izstrādājot Kopienas līmenī vienādus noteikumus, ar ko ievieš augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, un Kopienas līmenī noskaidrojot dažus juridiskus jēdzienus, ciktāl tas vajadzīgs netraucētai iekšējā tirgus darbībai un lai atbilstu juridiskās noteiktības prasībai.

(6) Tādēļ ar šo direktīvu tuvina dalībvalstu tiesību aktus par negodīgu komercpraksi, tostarp negodīgu reklāmu, kas rada tiešu kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm, tādējādi radot netiešu kaitējumu likumīgu konkurentu ekonomiskajām interesēm. [...]

(7) Šī direktīva attiecas uz komercpraksi, kas ir tieši saistīta ar to, kā ietekmēt patērētāju lēmumus veikt ar produktiem saistītus darījumus. [...]

(8) Ar šo direktīvu patērētāju ekonomiskās intereses ir tieši aizsargātas no negodīgas uzņēmēju komercprakses pret patērētājiem. Tādējādi tā arī netieši sargā likumīgus uzņēmumus no konkurentiem, kas neievēro šajā direktīvā paredzētos spēles noteikumus, un tādēļ garantē godīgu konkurenci jomā, ko koordinē ar šo direktīvu. [...]

(9) Šī direktīva neskar atsevišķas prasības, ko ceļ personas, kam kāda negodīga komercprakse ir radījusi kaitējumu. Tā arī neskar Kopienas un valsts tiesību aktus, kas attiecas uz līgumtiesībām [...]

[..]

(11) Augstais konverģences līmenis, kas ir sasniegts, tuvinot valstu noteikumus ar šīs direktīvas starpniecību, rada vispārēju augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību. Ar šo direktīvu nosaka vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību. [...]

(12) Saskaņošana būtiski stiprinās juridisku noteiktību gan patērētājiem, gan uzņēmējiem. Gan patērētāji, gan uzņēmēji varēs paļauties uz vienotu regulatīvu sistēmu, kas balstās uz skaidri definētiem juridiskiem jēdzieniem, kas visā Eiropas Savienībā reglamentē visus negodīgās komercprakses aspektus. [...]

(13) [...] ar šo direktīvu nosaka vienotu kopēju, vispārēju aizliegumu, kas [...] būtu [arī] jāattiecinā uz negodīgu komercpraksi, ko veic [...] pēc līguma noslēgšanas [vai] tā izpildes laikā. Vispārēju aizliegumu īsteno, izstrādājot noteikumus par diviem [...] pierastākajiem komercprakses paveidiem, proti, maldinošu komercpraksi un agresīvu komercpraksi.

(14) Vēlams, lai maldinoša komercprakse ietvertu tādu praksi, arī maldinošu reklāmu, kas, maldinot patērētājus, viņiem liedz iespēju izdarīt pamatotu un tādējādi arī efektīvu izvēli. [...]

[..]

(18) [...] Saskaņā ar proporcionalitātes principu un lai dotu iespēju efektīvi piemērot aizsargpasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā, tajā par atsaucē lielumu izmantots pietiekami labi informēts, kā arī pietiekami vērīgs un piesardzīgs vidusmēra patērētājs, ņemot vērā sociālos, kultūras un valodas faktorus, kā to interpretējusi Tiesa. [...]

[..]

(22) Dalībvalstīm ir jānosaka sankcijas par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem un jānodrošina to izpilde. Šādām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.”

4 Saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvas 1. pantu:

“Šīs direktīvas mērķis ir dot ieguldījumu iekšējā tirgus pareizā darbībā un sasniegt augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību, tuvinot dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi, kura rada kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm.”

5 Šīs direktīvas 2. pantā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā:

- a) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kas komercpraksē, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas neattiecas uz tās uzņēmējdarbību, amatniecību vai profesiju;
- b) “tirgotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas komercpraksē, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas attiecas uz tā uzņēmējdarbību, amatniecību vai profesiju, un arī jebkura persona, kas darbojas tirgotāja vārdā vai uzdevumā;
- c) “produkts” ir jebkura prece vai pakalpojums [...];
- d) “uzņēmēja komercprakse attiecībā pret patērētājiem” (turpmāk – arī “komercprakse”) ir jebkura tirgotāja veikta darbība, noklusējums, uzvedība vai apgalvojums, komerciāls paziņojums, tostarp reklāma un tirgdarbība, kas ir tieši saistīta ar produkta popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem;

[..]

- h) “profesionālā rūpība” ir īpašas prasmes un rūpības līmenis, kādu var pamatoti sagaidīt tirgotāju izrādām pret patērētājiem un kurš ir samērīgs ar godīgu tirgus praksi un/vai vispārēju labas ticības principu tirgotāja darbības jomā;

[..].”

6 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“1. Šī direktīva attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem, kā izklāstīts 5. pantā, pirms komercdarījuma, kas attiecas uz kādu produktu, pēc tā un tā laikā.

2. Šī direktīva neskar līgumtiesības un jo īpaši noteikumus par līguma spēkā esamību [...].

[..]”

7 Negodīgas komercprakses direktīvas 5. pants “Negodīgas komercprakses aizliegums” ir izteikts šādi:

“1. Negodīga komercprakse ir aizliegta.

2. Komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā ir pretrunā profesionālās rūpības prasībām

un

b) tā attiecībā uz produktu būtiski kropļo vai var būtiski kropļot tā vidusmēra patērētāja saimniecisko rīcību, kuru produkts sasniedz vai kuram tas adresēts, vai vidusmēra grupas pārstāvja saimniecisko rīcību attiecībā uz produktu, ja komercprakse ir vērsta uz īpašu patērētāju grupu.

[..]

4. Jo īpaši komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā maldina, kā izklāstīts 6. un 7. pantā,

[..]

5. Šīs direktīvas I pielikumā dotajā sarakstā ietverti komercprakses veidi, kas visos apstākļos uzskatāmi par negodīgiem. To pašu vienot[o] sarakstu piemēro visās dalībvalstīs, un to var grozīt tikai ar šīs direktīvas pārskatīšanu.”

8 Kā izriet no to nosaukuma, šīs direktīvas 6. un 7. pantā ir definētas attiecīgi “maldinošas darbības” un “maldinoša noklusēšana”.

9 Minētās direktīvas 6. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tajā sniedz nepareizu informāciju un tādēļ tā ir nepatiesa vai ja tā jebkādā veidā, tostarp vispārējā sniegumā, maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju, pat ja informācija ir faktiski pareiza, attiecībā uz vienu vai vairākiem šeit turpmāk uzskaitītajiem elementiem un jebkādā gadījumā liek vai var likt patērētājam pieņemt lēmumu veikt darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis:

a) produkta esamība vai īpašības;

b) produkta galvenās īpašības, piemēram, tā pieejamība, labumi, riski, izpildījums, sastāvs, piederumi, garantijas apkalpošana un sūdzību izskatīšanas procedūra, izgatavošanas vai sniegšanas metode un laiks, piegāde, atbilde nolūkam, pielietojums, daudzums, sīks apraksts, ģeogrāfiskā un komerciālā izcelsme vai rezultāti, ko var gaidīt, to lietojot, vai ar šo produktu veikto testu vai pārbažu rezultāti vai būtiskas īpašības;

- c) tirgotāja saistību apjoms [..]
- d) cena vai cenas aprēķināšanas veids vai konkrēta cenas atvieglojuma esamība;
[..]
- g) patērētāja tiesības [..].”

10 Saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvas 11. pantu:

“1. Dalībvalstis nodrošina piemērotus un efektīvus līdzekļus, lai apkarotu negodīgu komercpraksi nolūkā nodrošināt šīs direktīvas prasību ievērošanu patērētāju interesēs.

Tādi līdzekļi ietver tiesību normas, saskaņā ar ko tādas personas vai organizācijas, kurām saskaņā ar attiecīgo valstu tiesību aktiem ir likumīgas intereses apkarot negodīgu komercpraksi, tostarp konkurenti, var:

- a) celt prasību tiesā pret šādu negodīgu komercpraksi
un/vai
- b) ierosināt šādas negodīgas komercprakses izskatīšanu administratīvā iestādē, kas ir kompetenta vai nu pieņemt lēmumus par sūdzībām, vai ierosināt attiecīgu tiesvedību.

[..]

2. Saskaņā ar 1. punktā minētajām tiesību normām dalībvalstis tiesām vai administratīvām iestādēm piešķir pilnvaras, kas ļauj gadījumos, kad tās uzskata šādus pasākumus par vajadzīgiem, ņemot vērā visu iesaistīto intereses, it sevišķi sabiedrības intereses:

- a) likt pārtraukt negodīgu komercpraksi vai ierosināt attiecīgu tiesvedību, lai panāktu negodīgas komercprakses pārtraukšanu,
vai
- b) aizliegt negodīgu komercpraksi vai ierosināt attiecīgu tiesvedību, lai panāktu negodīgas komercprakses aizliegšanu, ja negodīga komercprakse vēl nav sākusies, bet tās īstenošana ir paredzama,

pat nepierādot tirgotāja faktiski nodarītos zaudējumus vai kaitējumu, nodomu vai nolaidību.

[..]”

11 Šīs direktīvas 13. pantā ir noteikts:

“Dalībvalstis nosaka sankcijas gadījumiem, kad tiek pārkāpti šīs direktīvas piemērošanai pieņemtie valsts noteikumi, un veic visus vajadzīg[o]s pasākumus, lai nodrošinātu šo sankciju piemērošanu. Šādām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.”

Ungārijas tiesības

- 12 Negodīgas komercprakses direktīva Ungārijas tiesībās tika transponēta ar 2008. gada Likumu Nr. XLVII par negodīgas komercprakses pret patērētājiem aizliegumu.

Pamattiesvedība un prejudiciālie jautājumi

- 13 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka privātpersona – *L. I. Szabó*, kurš bija ilglaicīgs kabeļtelevīzijas pakalpojumu sniedzēja *UPC* klients un kurš vēlējās izbeigt līgumu, kas viņu saistīja ar minēto sabiedrību, lūdza sabiedrībai norādīt precīzu laikposmu, uz kuru attiecas 2010. gadā izrakstīts rēķins, jo šajā rēķinā šis laikposms nebija norādīts.
- 14 *UPC* attiecīgajai personai atbildēja, ka pēdējais ikgadējais rēķins attiecas uz “laikposmu no 2010. gada 11. janvāra līdz 2011. gada 10. februārim, ieskaitot”.
- 15 *L. I. Szabó*, kurš vēlējās, lai viņa abonēšanas līguma, kuru viņš bija parakstījis ar *UPC*, beigu datums sakristu ar pēdējo to pakalpojumu sniegšanas dienu, par kuriem jau bija samaksāts, lūdza izbeigt attiecīgo līgumu, sākot no 2011. gada 10. februāra.
- 16 Pakalpojuma sniegšana tika pārtraukta tikai 2011. gada 14. februārī, un 2011. gada 12. martā attiecīgā persona no *UPC* saņēma dokumentu, kurā viņam tika pieprasīts samaksāt 5243 Ungārijas forintus (HUF), kas atbilda līdz 2011. gada 14. februārim nesamaksātajai summai.
- 17 *L. I. Szabó* iesniedza sūdzību *Budapest Főváros Kormányhivatala Fogyasztóvédelmi Feliügyelősége* (Patērētāju tiesību aizsardzības inspekcija, kas ir Budapeštas pašvaldības iestāde), norādot, ka viņš ir saņēmis nepatiesu informāciju, kuras dēļ viņam ir jāmaksā papildu summa HUF 5243 apmērā, jo viņam ir jāsedz abonēšanas maksa diviem pakalpojumu sniedzējiem par vienu un to pašu laikposmu, lai gan attiecīgie sniegtie pakalpojumi ir tādi, kurus nevar vienlaicīgi sniegt divi pakalpojumu sniedzēji.
- 18 Šī iestāde ar 2011. gada 11. jūlija lēmumu piesprieda *UPC* samaksāt naudas sodu HUF 25 000 apmērā par negodīgu komercpraksi atbilstoši Ungārijas 2008. gada Likumam Nr. XLVII par negodīgas komercprakses pret patērētājiem aizliegumu. *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság* kā otrās instances iestāde šo lēmumu apstiprināja 2011. gada 10. oktobrī, norādot, ka nepatiesas informācijas sniegšana pati par sevi ir profesionālās rūpības prasības pārkāpums un ka konkrētajā gadījumā nav jāveic atsevišķs šīs prasības pārkāpuma jautājuma izvērtējums.
- 19 *Fővárosi Törvényszék* (Budapeštas tiesa), kurā vērsās *UPC*, 2011. gada 10. oktobrī pārskatīja minētās valsts iestādes lēmumu un atcēla šai sabiedrībai noteikto naudas sodu. Šī tiesa uzskatīja, ka jautājums par profesionālās rūpības prasības pārkāpumu ir jāpārbauda arī tad, ja tiek paziņota nepatiesa informācija, un ka uz šādu pārkāpumu nevar atsaukties, ja šī pārbaude atklāj, ka attiecīgajam tirgotājam nav bijis nolūka maldināt patērētāju.
- 20 Tomēr šajā gadījumā darbība, kuras veikšanā tiek vainots *UPC*, neesot turpināta rīcība un atsevišķa administratīva rakstura kļūda, kas attiecas tikai uz vienu klientu, nevarot tikt kvalificēta par “praksi”. Šajā gadījumā runa esot tikai par redakcionālu kļūdu, kas radusies, rakstot skaitli (“2”, lai apzīmētu februāra mēnesi, skaitļa “1” vietā, kas apzīmētu janvāri), un turklāt attiecīgais patērētājs esot varējis iegūt precīzu informāciju no vairākiem citiem avotiem.
- 21 Šī tiesa piebilda, ka izskatāmajā lietā nav runa nedz par cenu, nedz par cenas aprēķināšanas veidu, nedz arī par konkrēta cenas atvieglojuma esamību. Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē, tādējādi *UPC* sniegtā informācija neesot maldinoša, bet gan tikai kļūdaina. Šo vērtējumu apstiprinot apstākļi, ka *Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság* (Valsts Mediju un telekomunikāciju iestāde) esot noraidījusi sūdzību, kas tai tika iesniegta šajā pašā lietā.
- 22 Pamatojot kasācijas sūdzību, kuru *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság* cēla *Kúria* (Augstākā tiesa), minētā valsts iestāde vispirms norādīja, ka *UPC* neapstrīd, ka tas ir sniedzis kļūdainu informāciju, kuru patērētājs izmantoja par pamatu, nosakot datumu abonēšanas maksas izbeigšanai.

- 23 Tā arī norāda, ka tad, kad šāda informācija tiek sniegta, nav atsevišķi jāizvērtē jautājums par profesionālās rūpības prasības pārkāpšanu.
- 24 Turklāt *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság* apstrīd uzskatu, saskaņā ar kuru uz “komercprakses” pastāvēšanu nevar atsaukties tad, ja apstrīdētā rīcība attiecas tikai uz vienu patērētāju. Negodīgas komercprakses direktīvas 6.–9. pantā jēdziens “patērētājs” vienmēr esot izmantots vienskaitlī, un šī direktīva esot jāinterpretē atbilstoši tās mērķim.
- 25 Visbeidzot, aplūkotā kļūdainā informācija attiecoties uz cenas aprēķināšanas veidu minētās direktīvas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē vai vismaz uz tā laikposma noteikšanu, uz kuru attiecas pakalpojuma sniegšana, un ietilpstot šīs direktīvas 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas jomā kā sniegto pakalpojumu pamatipašība.
- 26 Šādos apstākļos *Kúria* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Negodīgas komercprakses direktīvas 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pastāv maldinoša komercprakse šīs direktīvas 5. panta 4. punkta izpratnē, direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietvertu kritēriju atsevišķa pārbaude nav pieļaujama?
- 2) Vai nepatiesas informācijas sniegšana vienam vienīgam patērētājam var tikt uzskatīta par komercpraksi iepriekš minētās direktīvas izpratnē?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 27 Vispirms ir jākonstatē, ka, uzdodot pirmo jautājumu, tiek uzskatīts, ka pamatlietā aplūkotā situācija ietilpst Negodīgas komercprakses direktīvas piemērošanas jomā.
- 28 Pirmkārt, tikai tad, ja pamatlietā aplūkotā informācijas paziņošana var tikt kvalificēta kā “komercprakse” šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, ir jāpārbauda, kādiem nosacījumiem šai praksei ir jāatbilst, lai to varētu uzskatīt par “maldinošu” minētās direktīvas 6. un 7. panta izpratnē.
- 29 Otrkārt, Tiesai būs jālemj par jēdziena “komercprakse” satura un piemērošanas jomas noteikšanu šīs direktīvas piemērošanas mērķiem, izskatot otro jautājumu.
- 30 Šādos apstākļos vispirms ir jāatbild uz otro jautājumu.

Par otro jautājumu

- 31 Otrā jautājuma mērķis būtībā ir noskaidrot, vai Negodīgas komercprakses direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka informācija, kuru tirgotājs paziņo patērētājam, kā tas ir pamatlietā, var tikt kvalificēta par “maldinošu komercpraksi” minētās direktīvas izpratnē, lai gan šī paziņošana ir attiekusies tikai uz vienu patērētāju.
- 32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, pirmkārt, Negodīgas komercprakses direktīvas mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, tuvinot dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi (tostarp skat. spriedumus *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, C-540/08, EU:C:2010:660, 27. punkts; *Citroën Belux*, C-265/12, EU:C:2013:498, 20. punkts; *CHS Tour Services*, C-435/11, EU:C:2013:574, 47. punkts, un *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, 34. punkts).

- 33 Otrkārt, gan no vajadzības Savienības tiesības piemērot vienveidīgi, gan no vienlīdzības principa izriet, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā attiecīgās normas kontekstu un ar to sasniedzamo mērķi (tostarp skat. spriedumu *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Vispirms Tiesa jau ir nospriedusi, ka Negodīgas komercprakses direktīvu nošķir īpaši plaša materiālās piemērošanas joma (spriedumi *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, C-540/08, EU:C:2010:660, 21. punkts, un *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, 40. punkts), un Savienības likumdevējs ir saglabājis ļoti plašu jēdziena “komercprakse” koncepciju šīs direktīvas izpratnē, jo šīs direktīvas 2. panta d) punktā tā ir definēta kā “jebkura tirgotāja veikta darbība, noklusējums, uzvedība vai apgalvojums, komerciāls paziņojums, tostarp reklāma un tirgdarbība, kas ir tieši saistīta ar produkta popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem”.
- 35 Tādējādi vienīgais minētajā tiesību normā paredzētais kritērijs attiecas uz to, ka tirgotāja praksei ir jābūt tieši saistītai ar preces popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem (tostarp skat. spriedumus *Plus Warenhandelsgesellschaft*, C-304/08, EU:C:2010:12, 39. punkts, un *CHS Tour Services*, C-435/11, EU:C:2013:574, 27. punkts).
- 36 Otrkārt, saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvas 3. panta 1. punktu, lasot to kopā ar tās 2. panta c) punktu, šajā direktīvā paredzētais “komercprakses” jēdziens aptver tirgotāja darbības pēc komercdarījuma, kas saistīts ar jebkādam precēm vai pakalpojumiem. Tāpat no minētās direktīvas preambulas 13. apsvēruma izriet, ka tā ir piemērojama komercpraktei attiecībās starp tirgotāju un patērētāju, kas rodas pēc līguma noslēgšanas vai tā īstenošanas laikā.
- 37 Ņemot vērā minēto, informācijas paziņošana, kuru pamatlietā veicis uzņēmums saistībā ar kabeļtelevīzijas izplatīšanas pakalpojumu abonementa, kuru noslēdzis indivīds, garantijas servisu, ir jāuzskata par tādu, kurai ir piemērojams jēdziens “komercprakse” Negodīgas komercprakses direktīvas izpratnē.
- 38 Turklāt saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 1. un 4. punktu it īpaši par negodīgu tiek uzskatīta un aizliegta maldinoša komercprakse.
- 39 Kā izriet no paša minētās direktīvas 6. panta 1. punkta formulējuma, komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tā ietver nepareizu informāciju un tādēļ tā ir nepatiesa vai ja tā jebkādā veidā maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju attiecībā uz preces vai pakalpojuma galvenajām īpašībām, tostarp garantijas apkalpošanu, cenu vai cenas aprēķināšanas veidu, kā arī patērētāja tiesībām, un ja tā liek vai var likt patērētājam pieņemt lēmumu par darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis.
- 40 Jāuzskata, kā tas izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, ka pamatlietā aplūkotajā situācijā ir izpildīti visi šajā tiesību normā minētie elementi. Tai faktiski ir raksturīgs apstāklis, ka patērētājs, iesniedzot pieteikumu, lai izmantotu savas tiesības lauzt ar tirgotāju noslēgto pakalpojumu sniegšanas līgumu, no tirgotāja saņēma nepatiesu informāciju par attiecību, kas saista abas puses, ilgumu, kā arī fakts, ka uzņēmuma pieļautā kļūda neļāva indivīdam izdarīt izvēli, zinot visus apstākļus, un tādējādi viņam radīja papildu zaudējumus.
- 41 Šajā ziņā ir jāprecizē, ka apstāklim, ka attiecīgā tirgotāja rīcība ir vienreizēja un ir ietekmējusi tikai vienu patērētāju, šajā kontekstā nav nekādas nozīmes.
- 42 Ne Negodīgas komercprakses direktīvas 2. panta c) un d) punktā un 3. panta 1. punktā, ne tās 6. panta 1. punktā, ne direktīvā kopumā nav norādes, kas liecinātu par to, ka tirgotāja darbībai vai bezdarbībai būtu jābūt atkārtotai vai attiekties uz vairāk nekā vienu patērētāju.

- 43 Ņemot vērā šīs direktīvas pamatā esošo vēlmi aizsargāt patērētāju, šīs tiesību normas nevar tikt interpretētas tādējādi, ka ar tām būtu noteikti šāda veida nosacījumi, ja tajās tie nav skaidri noteikti (šajā ziņā skat. spriedumu *CHS Tour Services*, C-435/11, EU:C:2013:574, 41. punkts).
- 44 Turklāt *UPC* atbalstītais uzskats, ka vienreizēja tirgotāja rīcība, kas attiecas tikai uz vienu patērētāju, nevar tikt uzskatīta par “praksi” Negodīgas komercprakses direktīvas izpratnē, radītu būtiskus apgrūtinājumus.
- 45 Pirmkārt, šajā direktīvā nav noteikts nekāds sliekšnis ne attiecībā uz biežumu, ne skarto patērētāju skaitu, kuru pārsniedzot, darbībai vai bezdarbībai būtu jāietilpst tās piemērošanas jomā, tādējādi *UPC* aizstāvētais uzskats neatbilst tiesiskās noteiktības principam.
- 46 Otrkārt, šis uzskats nozīmētu, ka patērētājam būtu jāpierāda, ka šis pats uzņēmējs ir nodarījis kaitējumu citām privātpersonām, lai gan no faktiem izriet, ka šādus pierādījumus ir ārkārtīgi grūti iesniegt.
- 47 Turklāt tam, ka pamatlietā aplūkotā darbība, kā apgalvots, neesot veikta ar nolūku, nav nekādas nozīmes.
- 48 Negodīgas komercprakses direktīvas 11. pantā ir skaidri paredzēts, ka dalībvalstu veikto pasākumu cīņai pret šādu praksi piemērošana nav atkarīga no pierādījumiem par tirgotāja nodomu vai pat neuzmanību vai patērētāja faktiski ciesto kaitējumu.
- 49 Katrā ziņā, kā izriet no vārda “var” izmantošanas, Negodīgas komercprakses direktīvas 6. pantam galvenokārt ir preventīvs raksturs, tādējādi, piemērojot šo pantu, pietiek, ja tirgotājs ir paziņojis acīmredzami nepatiesu informāciju, kas var nelabvēlīgi ietekmēt patērētāja lēmumu veikt darījumu.
- 50 Šajā gadījumā šķiet skaidrs, ka, ja nebūtu kļūdas attiecībā uz *UPC* paziņoto datumu, otra līgumslēdzēja puse nebūtu atcēlusi līgumu no 2011. gada 10. februāra, ja attiecīgais datums bija 2011. gada 10. janvāris, un viņam netiktu noteiktas papildu izmaksas par starp šiem abiem datumiem pagājušo laikposmu. Turklāt, kā jau tika norādīts šī sprieduma 48. punktā un pēc analogijas ar Tiesas nospriesto spriedumā *Purely Creative* u.c. (C-428/11, EU:C:2012:651, 57. punkts), šajā ziņā nav nozīmes faktam, ka patērētājam noteiktās papildu izmaksas ir nenoizīmīgas.
- 51 Iepriekš minēto interpretāciju apstiprina tas, ka tādējādi var nodrošināt Negodīgas komercprakses direktīvas iedarbību pilnā apmērā, garantējot, ka saskaņā ar prasību nodrošināt augstu patērētāju aizsardzības līmeni, kas norādīts minētās direktīvas 1. pantā, negodīga komercprakse šīs direktīvas 11. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē tiek efektīvi apkarota “patērētāju interesēs”. Kā izriet no tās preambulas 7., 8., 11., 13. un 14. apsvēruma, ar šo direktīvu nosaka vienotu vispārēju aizliegumu tādi negodīgai komercpraktei, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību (skat. spriedumu *Trento Sviluppo* un *Centrale Adriatica*, C-281/12, EU:C:2013:859, 32. punkts).
- 52 Tāpat Tiesa jau ir nospriedusi, ka Negodīgas komercprakses direktīvas noteikumi ir paredzēti galvenokārt patērētājam, kam negodīga komercprakse ir adresēta un kurš no tās cieš (skat. spriedumu *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 53 Negodīgas komercprakses direktīvā izvirzītais mērķis, kas ietver patērētāju pilnīgu aizsardzību pret šāda veida praksi, balstās uz apstākli, ka patērētājs salīdzinājumā ar tirgotāju atrodas nelabvēlīgākā situācijā, īpaši informācijas līmeņa ziņā, tāpēc ir jāuzskata, ka viņš salīdzinājumā ar otru līgumslēdzēju pusi ir ekonomiski vājāks un juridiski mazāk pieredzējis (skat. spriedumu *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, 35. punkts).

- 54 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, *UPC* apgalvojumam, saskaņā ar kuru patērētājam šajā gadījumā pašam bija jāmeklē pareizā informācija, nav nozīmes.
- 55 Šādos apstākļos ir jāsecina, ka tāda rīcība, kāda pamatlietā tiek pārmesta *UPC*, ietilpst Negodīgas komercprakses direktīvas piemērošanas jomā un tādējādi ir pakļauta tajā noteiktajiem priekšrakstiem.
- 56 Tagad, kad tas ir precizēts, vēl ir jānorāda, ka šīs direktīvas 5. panta 1. punktā ir tikai paredzēts, ka negodīga komercprakse “ir aizliegta”.
- 57 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, minētā direktīva tādējādi piešķir dalībvalstīm rīcības brīvību izvēlēties valsts pasākumus, lai atbilstoši šīs direktīvas 11. un 13. pantam apkarotu negodīgu komercpraksi, tostarp ar nosacījumu, ka šie pasākumi ir piemēroti un efektīvi un ka paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas (spriedums *Köck*, C-206/11, EU:C:2013:14, 44. punkts).
- 58 No tā izriet, ka dalībvalstīm ir jāparedz piemērota sankciju sistēma tirgotājiem, kuri izmanto negodīgu komercpraksi, nodrošinot, lai šīs sankcijas atbilstu samērīguma principam. Šādā kontekstā var pienācīgi tikt ņemti vērā tādi faktori kā apgalvotās prakses biežums, vai tā ir veikta ar nolūku vai bez tā, kā arī kaitējuma, kādu tā ir radījusi patērētājam, lielums.
- 59 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus apstākļus, kas raksturo izskatāmo lietu, ir jānovērtē, vai sekas, kas, piemērojot valsts tiesības, ar kurām ir transponēta Negodīgas komercprakses direktīva, izriet no tādas maldinošas komercprakses aizlieguma, kuru šajā gadījumā izmantojis tirgotājs, atbilst šīs direktīvas un, konkrētāk, samērīguma principa prasībām.
- 60 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Negodīgas komercprakses direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka nepatiesa informācija, kuru tirgotājs paziņo patērētājam, kā tas ir pamatlietā, ir jākvalificē par “maldinošu komercpraksi” šīs direktīvas izpratnē, lai arī šī paziņošana attiecas tikai uz vienu patērētāju.

Par pirmo jautājumu

- 61 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Negodīgas komercprakses direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja komercprakse atbilst visiem šīs direktīvas 6. panta 1. punktā norādītajiem kritērijiem, lai tā varētu tikt kvalificēta par maldinošu praksi attiecībā pret patērētāju, vēl ir jāpārbauda, vai šāda prakse nav pretrunā arī profesionālās rūpības prasībām minētās direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lai to pamatoti varētu uzskatīt par negodīgu un aizliegtu saskaņā ar šīs pašas direktīvas 5. panta 1. punktu.
- 62 Tiesai jau bija jālemj par šo jautājumu spriedumā *CHS Tour Services* (C-435/11, EU:C:2013:574), un tajā sniegtā atbilde ir pilnā mērā pārnesama uz šo spriedumu.
- 63 Šādos apstākļos, balstoties uz pamatiem, kas ir identiski spriedumā *CHS Tour Services* (C-435/11, EU:C:2013:574) minētajiem pamatiem, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Negodīgas komercprakses direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja komercprakse atbilst visiem šīs direktīvas 6. panta 1. punktā norādītajiem kritērijiem, lai to varētu kvalificēt par maldinošu praksi attiecībā pret patērētāju, vēl ir jāpārbauda, vai šāda prakse nav pretrunā arī profesionālās rūpības prasībām minētās direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lai to pamatoti varētu uzskatīt par negodīgu un aizliegtu saskaņā ar šīs pašas direktīvas 5. panta 1. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīva 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (Negodīgas komercprakses direktīva), ir jāinterpretē tādējādi, ka nepatiesa informācija, kuru tirgotājs paziņo patērētājam, kā tas ir pamatlietā, ir jākvalificē par “maldinošu komercpraksi” šīs direktīvas izpratnē, lai arī šī paziņošana attiecas tikai uz vienu patērētāju;
- 2) Direktīva 2005/29 ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja komercprakse atbilst visiem šīs direktīvas 6. panta 1. punktā norādītajiem kritērijiem, lai to varētu kvalificēt par maldinošu praksi attiecībā pret patērētāju, vēl ir jāpārbauda, vai šāda prakse nav pretrunā arī profesionālās rūpības prasībām minētās direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lai to pamatoti varētu uzskatīt par negodīgu un aizliegtu saskaņā ar šīs pašas direktīvas 5. panta 1. punktu.

[Paraksti]